

Nástin dějin vyučování v matematice (a také školy) v českých zemích do roku 1918

Obsah

In: Jiří Mikulčák (author): Nástin dějin vyučování v matematice (a také školy) v českých zemích do roku 1918. (Czech). Praha: Matfyzpress, 2010. pp. 5–7.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400975>

Terms of use:

© Mikulčák, Jiří

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

OBSAH

Úvodní slovo	3
Slovo editora	4
Obsah	5
1. Úvod	9
1.1 Význam dějin vyučování matematice	9
1.2 Objekt, předmět a úkoly dějin vyučování matematice	10
1.3 Dosavadní stav prací na dějinách vyučování matematice	11
1.4 Literatura	12
2. Od příchodu Slovanů do založení univerzity	18
2.1 Prehistorie	18
2.2 Po přijetí křesťanství a písma	18
2.3 Literatura	22
3. Matematika na pražské univerzitě	25
3.1 Univerzitní studium	25
3.2 Studium matematiky	25
3.3 Výpočty s přirozenými čísly	27
3.4 Životopisy	30
3.5 Literatura	30
4. Rozvoj školství v době předbělohorské	33
4.1 Školství v 15. století	33
4.2 Školství v 16. století	34
4.3 Učivo matematiky. Osnovy	36
4.4 Učebnice	40
4.5 Metody vyučování matematice a jeho výsledky	43
4.6 Učitelé	47
4.7 Srovnání s Evropou	47
4.8 Životopisy	48
4.9 Prameny	52
5. J. A. Komenský o vyučování matematice	59
5.1 Osnovy	59
5.2 Aritmetika	61
5.3 Geometrie	62
5.4 Prameny	63
6. Úpadek školství za třicetileté války a po ní	66
6.1 Obecné školství	66
6.2 Gymnázia	67
6.3 Učebnice	68

6.4 Matematika na univerzitě	72
6.5 Životopisy	74
6.6 Prameny	76
7. Školské reformy 18. století	79
7.1 Gymnázia, počátky odborných škol	79
7.2 Elementární školy	82
7.3 Gymnázia	90
7.4 Univerzita ve druhé polovině 18. století	92
7.5 Životopisy	93
7.6 Prameny	95
8. Za národního obrození	99
8.1 Politické zřízení škol z roku 1805	99
8.2 Učebnice a metodické příručky	101
8.3 Metody práce	105
8.4 První teoretické práce o vyučování matematice	106
8.5 Geometrie na obecných školách	107
8.6 Matematika v předškolní výchově	107
8.7 Opakovací a pokračovací školy	108
8.8 Reálky v 1. polovině 19. století	111
8.9 Gymnázia v 1. polovině 19. století	112
8.10 Tvorba české terminologie z matematiky	121
8.11 Pedagogické názory Bernarda Bolzana	121
8.12 Životopisy	123
8.13 Prameny	126
9. Školství v přerodu (padesátá a šedesátá léta 19. století)	131
9.1 Školský systém	131
9.2 Obecná škola	132
9.3 Metody práce	133
9.4 Měšťanská škola	138
9.5 Reforma gymnázií	140
9.6 Samostatné reálky	145
9.7 Učebnice středních škol	148
9.8 Životopisy	159
9.9 Prameny	160
10. Školská soustava, která vydržela 80 let (přehled)	163
11. Obecná a měšťanská škola	166
11.1 Učební plán a osnovy matematiky	166
11.2 Vyučování matematice na obecné a měšťanské škole	172
11.3 Metodika vyučování aritmetice	178
11.4 Desetinná čísla	183
11.5 Zlomky	184
11.6 Rozšířování aritmetického učiva	187

11.7 Geometrie	191
11.8 Životopisy	195
11.9 Prameny	198
12. Jednoroční učební kurs (JUK)	209
13. Pokračovací školy	213
14. Střední školy	216
14.1 Reálky	216
14.2 Tři typy gymnázií	220
14.3 Aritmetika na středních školách	225
14.4 Algebra na gymnáziu	226
14.5 Geometrie na nižším stupni gymnázií	234
14.6 Geometrie na vyšším stupni gymnázií	236
14.7 Metodika matematiky pro střední školy	244
14.8 Životopisy	246
14.9 Prameny	249
15. Odborné školství	258
15.1 Pokračovací školy	258
15.2 Střední odborné školství	259
15.3 Životopisy	264
15.4 Prameny	265
16. Učební pomůcky	267
17. Příprava učitelů matematiky	272
17.1 Učitelé obecných a měšťanských škol	272
17.2 Aprobace středoškolských profesorů	278
17.3 Životopisy	283
17.4 Prameny	284
18. Jednota českých matematiků a fyziků	285
19. Využití práce a výhled do 20. století (doslov)	288
19.1 Náměty pro další práce	288
19.2 Výhled do 20. století	289
20. Seznam zkratek	312